N°. 95. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 21 *April.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen dekwest van ANDRIAS BALLINTIJN, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener BROODBAKKERIJ, in de Ingezetenen gemeente en gelegen binnen deze Stad op de Ginnekenstraat, Wijk A. No. 101.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31 Januarij 1824 (*Staatsblad* No 19) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrieken en trafieken, ten gevolge van beleide informatien *de commodo et incommodo.*

Brengen bij deze het door ANDRIAS BALLINTIJN gedane verzoek ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid aan de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene BROODBAKKERIJ, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, als dan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren; zullende het daarvoor worden gehouden, dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 18den April 1836.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De *Amsterdamsche Staats-Courant* van gisteren behelst het volgende:

„Zoo aanstonds ten half zes ure, zijn Hunne Majesteiten, de Koning en de Koningin aan het paleis aangekomen. Het gejuich der tot afwachting van Hoogstderzelver komst op den Dam vergaderde menigte, droeg wederom al die blijken van hartelijkheid, welke Hunne Majesteiten gewoon zijn hier te ontmoeten. De vreugde was vooral ten top bij het verschijnen van Hoogstdezelve op het balkon."

— De Belgische vertegenwoordigers hebben gisteren het ontwerp voor den aanleg van een kanaal van Damme naar de Noordzee aangenomen, met verwerping van de daarop in de laatste plaats voorgestelde amendementen, die strekten, om ook een gedeelte der kosten van aanleg door de provincie West-Vlaanderen te doen dragen. Thans zal die provincie slechts voor het onderhoud hebben te zorgen. Het bewind zal geautoriseerd worden om voor den aanleg eene leening te openen en kan inmiddels voor de eerste onkosten voor een bedrag van ruim 500,000 fr. aan schatkistbons uitgeven.

— De generaal *Evain* is gisteren avond van zijn' uitstap naar Douai te Brussel teruggekomen.

— De eerste president van het hof van Luik, de heer *Nicolai*, is 11. Saturdag, ten gevolge eener smartelijke ongesteldheid, die de afsetting van het been noodzakelijk had gemaakt, overleden.

— Heden (18 *April*) waren te Antwerpen genoteerd: Belg. 101⅞; Oostenr. Metall. 103¼; Spanje Ardoin 47⅜, ⅝; Difered. 1834, 23; Passive. 1834 15⅝, 15; Differed. 17; Nap. renten 94¼; B. Tavolière 64¼; Sicil. 94⅜; Rom. L. 102¼; Id. te Antw. 101. — Wisselkoers op Amst. en Rotte ¼ pCt b.a.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den April.

De kamer der pairs heeft gisteren de discussie over de ministeriele verantwoordelijkheid ten einde gebragt, en is vervolgens overgegaan tot dat gedeelte der wet, hetwelk tot de verantwoordelijkheid der mindere ambtenaren betrekking heeft. Bij die gelegenheid bragt de baron *Mounier* eenig bedenkingen in 't midden over de bepaling, volgens welke die beambten niet zonder autorisatie van den staatsraad in regten kunnen worden betrokken, bewerende dat men dit voorschrift moest beperken tot degene die in meer gewigtige functien zijn geplaatst. Men is deswegens tot geen besluit gekomen.

In de kamer van afgevaardigden werd gisteren rapport uitgebragt omtrent eene petitie van den bekenden *Raspail*, die zich beklaagde dat bij in de maand Julij IK, tijdens den aanslag van *Fieschi*, op last van den minister van binnenlandsche zaken in hechtenis werd genomen, zonder dat hem het bevel van bewaarneming, door den regter uitgevaardigd, werd verkondigd. De heer *Thiers* was niet tegenwoordig; doch de HH. *Guizot* en *d'Argout* hebben hunnen voormaligen en tegenwoordigen ambtgenoot verdedigd door te zeggen, dat *Raspail* zich van zijne woonplaats had verwijderd, en dat het gouvernement genoodzaakt was door den telegraaf bevel te geven om hem te vatten, zonder zich in dat hagchelijk oogenblik al te veel over den dooden letter der wet te bekommeren. De kamer scheen zich met dit gevoelen te hebben vereenigd; immers zij is met zeer groote meerderheid tot de orde van den dag overgegaan.

De heer *Duchâtel*, die als een der steunpilaren van den zoogenaamden tiers-parti wordt beschouwd, is dezer dagen tot voorzitter van het Hof van appel te Paris benoemd.

— De Nederlandsche minister, baron *Fagel* heeft gisteren, met de secretarissen zijner legatie bij den koning het middagmaal gebruikt.

— Van Toulon schrijft men onder dagteekening van den 13 dezer, dat aldaar door den telegraaf bevel was ontvangen, om de troepen die in staat waren zee te kiezen, dadelijk van al het noodige te voorzien. Men meende dat dezelve bestemd waren om naar Oran en Bona te vertrekken en van daar een zeker getal troepen naar de Spaansche kust over te brengen.

— Men heeft gisteren berigten uit Madrid ontvangen tot den 10den dezer. In de zitting van den 8sten werd door de kamer van afgevaardigden het geheel van het adres van antwoord aangenomen, en ging men vervolgens tot het bediscussieren der verschillende paragraphen over. De vier eerste werden in weerwil van den hevigsten tegenstand van de HH. *Isturitz*, *Lopes* en *Las Navas* goedgekeurd. De heer *Alcala Galiano* die vroeger tot de voorstanders van het ministerie behoorde, is mede bij die gelegenheid den heer *de Mendizabal* afgevallen, bewerende dat deze geenszins aan de belofte, die hij aan de vorige zitting had gedaan, was getrouw gebleven, en dat men dus rekenschap moest vorderen van het gebruik door het bestuur van de zoogenaamde wet van vertrouwen gemaakt. Den volgenden dag liep de discussie grootendeels over de kwestie der gewapende tusschenkomst. Terwijl sommige der gematigde leden volmondig erkenden, dat zij zonder vreemde hulp geen kans zagen, de partij van don *Carlos* te overwinnen, werd de tusschenkomst door de zoogenaamde liberale oppositie als eene onuitwischbare schande en vernedering voor de natie afgeschilderd, en verweet men het bestuur dat hetzelve door den generaal *Mina* op dien maatregel had aangedrongen. De heer *de Mendizabal* heeft zulks echter ten stelligste ontkend, en daarbij gevoegd dat ook de medewerking, waartoe het Engelsch gouvernement nu onlangs schijnt besloten te hebben, geheel ongevraagd zou worden verleend.

In dezelfde zitting heeft de minister van oorlog aan de kamer eenen brief van den generaal *Mina* medegedeeld, waarbij deze verzocht uit den post van kapitein-generaal in Katalonien ontslagen te worden, en tevens te kennen gaf, dat de moeder van *Cabrera* niet geheel willekeurig, maar ten gevolge van een vonnis, waarbij zij van [illegible] was schuldig verklaard, werd ter dood gebragt. Reeds vroeger hebben de ministers getracht dit gruwelstuk op dezelfde wijze te verdedigen, doch hunne verklaring is door de oppositie weersproken. Volgens het officiel dagblad heeft de koningin-regentes geweigerd het verzoek om ontslag van *Mina* aan te nemen.

Uit Sarragossa schrijft men van den 7den dezer, dat de troepen der koningin in Arragon volstrekt buiten staat zijn om aan de karlisten het hoofd te bieden.

Voorts zijn er te Murcia ernstige ongeregeldheden voorgevallen. Men wil dat het volk ook daar de gevangenissen heeft opengebroken, en allen die verdacht voorkwamen, vermoordden. Ook de Burgos zijn de beide partijen handgemeen geweest, doch is het aan de vervolgden gelukt die de stad te ontkomen, en zich bij de karlistische benden te voegen.

— De ministeriele dagbladen kondigen aan dat de bisschop van Leon, die zich onder eenen valschen naam naar Spanje wilde begeven, gisteren in den omtrek van Bordeaux is gevat.

Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten April.

Gisteren zijn bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen twee verslagen, van wege het ministerie van binnenlandsche zaken, over den staat van het armwezen en over dien van het onderwijs, over den jare 1834. Daarna werden de beraadslagingen geopend over de nog aanhangige ontwerpen, betreffende het wetboek van strafvordering, als:

Ontwerp VI. Tot herziening van Titel V: *van het Regtsgeding op de teregtzitting van het Provincial geregtshof.*

» VII. Tot herziening van Titel VI: *van het Regtsgeding in correctionele zaken.*

» VIII. Tot herziening van Titel VII: *van het Regtsgeding wegens overtredingen van politie, mede in hooger beroep aanleg, als in hooger beroep.*

» IX. Tot vaststelling van eenen nieuwen titel [illegible] *de verbeurdverklaring en de teregtstelling van wegens misdrijven, door het gedurende den tijd hunner bediening bedreven.*

» X. Tot wijziging van Titel VIII: *van beklaagden of beschuldigden, welke afwezend zijn gebleven, of niet hebben kunnen achterhaald worden, of ontvlugt zijn.*

» XI. Tot wijziging van Titel IX: *van de herkenning van verdachten als ook van [illegible]*

» XII. Tot wijziging van Titel X: *van de [illegible] ter zake van valschheid.*

Ontwerp XIII. Tot wijziging van Titel XI: *van de wijze van regtspleging jegens hen die den eerbied schenden, aan de openbare magt verschuldigd.*

» XIV. Tot vaststelling van Titel XIII: *van het regtsgeding voor den Hoogen Raad.*

» XV. Tot wijziging van Titel XIV: *van de regeling van Regtsgebied.*

» XVI. Tot wijziging van Titel XV: *van de wraking en verschooning van regters en de verzending van de zaak uit dien hoofde naar eenen anderen regter.*

» XVII. Tot vaststelling van eenen nieuwen Titel, *van het ten uitvoer leggen van arresten en vonnissen.*

» XVIII. Tot wijziging van Titel XVI: *van het beroep in cassatie.*

» XIX. Tot wijziging van Titel XVII: *van de opschorting en vernietiging van arresten en vonnissen, uit hoofde van bepaalde omstandigheden.*

» XX. Tot wijziging van Titel XVIII: *van gevangenissen.*

» XXI. Tot wijziging van Titel XIX: *van de middelen om de persoonlijke vrijheid te verzekeren tegen onwettige gevangenhouding of andere willekeurige handelingen.*

» XXII. Tot wijziging van Titel XX: *van het bewijs der misdrijven.*

» XXIII. Tot wijziging van Titel XXII: *van het ophouden en te niet gaan van vervolgingen en straffen.*

De ontwerpen 6—13 werden nagenoeg zonder beraadslaging en meest met algemeene stemmen aangenomen. Over het 14de ontwerp ontstond eene lange en levendige beraadslaging. Het gold namelijk de vraag, of art. 177 der grondwet zoodanig moest worden opgevat, dat de procureur-generaal bij den hoogen raad het verzoek tot het vervolgen der bij dat artikel opgenoemde personen zou aanvragen bij de twee kamers der Staten-Generaal in *vereenigde* zitting vergaderd, dan wel bij ieder derzelve afzonderlijk. Het laatste stonden de heeren *van Nes*, *van Dam*, *Luzac* en *van Sytzama* voor, meenende daarin, bij ontstentenis der ministeriele verantwoordelijkheid alhier, een waarborg te vinden voor de burgerlijke vrijheid en de afsnijding der mogelijkheid, dat hooge ambtenaren enz., die zich aan vergrijpen in de uitoefening hunner functien hadden schuldig gemaakt, straffeloos zouden blijven. De heeren *Luzac* en *van Dam* vreesden buitendien door de vaststelling der zaak van regtsvervolgingheid der bedoelde personen, de zaak der ministeriele verantwoordelijk te schaden in het geval dat de toezegging van de wijziging der grondwet geregeld wierd. Zij drukten den wensch uit, dat dit laatste zoo spoedig slechts doenlijk zou geschieden. Aan den anderen kant hebben de heeren *Baelaerts van Blokland*, *Donker-Curtius*, *Fruin*, *Oats*, *Op den Hooff* en *van Reenen* de meening voorgestaan, dat de beraadslaging tot bovengemeld punt in de vereenigde zitting der Staten-Generaal alreed met de grondwet; dat deze, overal waar zulk eene zitting te pas komt, uitdrukkelijk gepaard; dat dit blijken kan uit art. 24, 41, 45, 52 en 100, terwijl art. 104 wel stellig spreekt van *vereenigde* zittingen, die de beide kamers *volgens de grondwet* hadden; — dat overigens hier geene zake van mogelijke wijzigingen in de grondwet kan wezen; dat men wetten daarstelt naar den inhoud en wil van het bestaande, enz.

Z. Exc. de minister van justitie heeft mede in denzen laatsten geest gesproken, en aangemerkt, dat men, nadat in de commissien van redactie der grondwet, na het hooren van vele beschouwingen, het doelmatig had geoordeeld de zaak der wettelijke ministeriele verantwoordelijkheid zoodanig te regelen, als nu bij de onderhavige voordragten gedaan wordt; dat het niet uitgemaakt is dat de persoon, tegen wien de procureur-generaal verlof vraagt te ageren, daarom niet stellig vervolgd zal worden; dat dit verlof alleen in dien zin moet worden begrepen, dat de Staten-Generaal verklaren; dat er geene wettelijke redenen bestaan die de vervolging beletten, enz.

Ter stemming overgegaan zijnde, werd ook deze voordragt aangenomen, met 52 tegen 12 stemmen, te weten die der heeren *Luyben*; *van Rappard*, *van der Gronden*, *van Nes*, *Romme*, *Sandberg*, *Vijfhuis*, *Corver-Hooft*, *van Sytzama*, *van Dam van Isselt*, *Luzac* en *Verwey-Mejan*.

Vervolgens worden al de andere ontwerpen met algemeene stemmen aangenomen, waarna de zitting tot andere bijeenroeping uiteen ging.

— De Eerste Kamer heeft Maandag hare werkzaamheden hervat. Bij haar zijn ingekomen de volgende door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet, als: de laatste titel van het tweede boek van het wetboek van koophandel, over de binnenlandsche scheepvaart; de 1ste en 3de titel van het 3de boek; het ontwerp betrekkelijk muntschennis, en eindelijk de twee financiële, over de Oost-Indische schuld en de Belgische rentebetaling. Deze ontwerpen zijn naar de afdeelingen gezonden, om aldaar onderzocht te worden.

Gisteren morgen hebben HH. KK. HH. de prins en Prinses *van Oranje*, benevens Hoogstderzelver twee oudste Zonen, gelijk mede Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, van 's Hage de reis naar Amsterdam aanvaard. Gisteren heeft Z. M. op het paleis aldaar audientie verleend. Des avonds zou het Koninklijk Gezin eene voorstelling in den Amsterdamschen stads-schouwburg bijwonen, en heden avond den Franschen schouwburg bezoeken.

Ten gevolge van het op Donderdag en Vrijdag aanstaande te Amsterdam te houden muzijkfeest, wordt het getal vreemdelingen, hetwelk aldaar aankomt, dagelijks grooter. Zoowel daardoor, als ook door de komst van het Koninklijk Gezin is schier geene plaats in de voornaamste logementen meer te vinden. De eerste algemeene repetitie heeft gisteren plaats gehad.

— Uit 's Rijks kas is, op last van Z. M., aan den staatsraad-gouverneur van Zuid-Holland ter beschikking gesteld eene som van 800 guldens, ten einde in billijke evenredigheid te worden verdeeld onder de nagelaten weduwen der manschappen van het den 12den Februarij jl. op het eiland Texel verongelukte en te Vlaardingen te huis behoorende visscherhoekschip, genaamd *de Lynbaan*.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 18den: » De stoomboot *Novelty*, welke eene horizontaal bewegende machine heeft, wier kasten in de midden van het vaartuig geplaatst zijn, is Zaturdag van Londen alhier aangekomen, ten einde hare werking te doen zien, door voor de stad heen en weder te varen, hetwelk denkelijk morgen voormiddag, omstreeks elf ure, geschieden zal. Deze boot, gevoerd door *J. Barber*, is gebouwd naar de uitvinding van den heer *William Hall*, van Colchester, die deze wijze van voortstuwing tot den hoogsten trap van volmaking wenscht te brengen, en daartoe ook hier te lande in der tijd patent heeft bekomen.

Door het stedelijk bestuur van Antwerpen is een programma uitgegeven van de feesten die er bij de opening van den ijzeren spoorweg op den 3den Mei aanstaande zullen plaats hebben. Dezelve zullen drie dagen duren. Op den eersten dag zullen de verschillende authoriteiten van Antwerpen, in versierde wagens, waarvan de voorste een schip zal voorstellen, door het stoomwerktuig *le Belge* gesleept, zich naar Mechelen begeven en daar de van Brussel komende authoriteiten te gemoet gaan, waarop men den terugtogt naar Antwerpen gezamenlijk zal aanvangen; aldaar zal de stoet onder het lossen van het geschut, klokkengelui en muzijk worden ontvangen en men zich naar het stadhuis begeven, waar een gedenkpenning ter gedachtenis der gebeurtenis zal worden uitgedeeld. De provinciale staten zullen zich op een feestmaal vereenigen. Op den tweeden dag zullen de boogschutters-societeiten naar de schijf schieten, en op den 3den de prijzen worden uitgedeeld; op dezen dag zal ook de reuzen-familie hare wandeling door de stad doen, terwijl er voorts, gedurende de drie dagen, des avonds algemeene illuminatie zal zijn; wijders zullen er bals en andere volkersmaaklijkheden worden gegeven.

In den *Echo* van Milaan leest men hoofdzakelijk het volgende: Het jaar 1836 zal in de jaarboeken onzer Alpenwereld eene treurige vermaardheid bekomen, met betrekking de ongelukken door de krachten en werkingen der natuur veroorzaakt. Nu eens storten ontzaggelijke sneeuwklompen, van eenen omvang zoo als de overlevering die niet kent, van de bergen neder, en sleepen menschen, dieren en woningen, ja geheele dorpen in den afgrond met zich voort; dan vallen er rotsbrokken in de dalen en stremmen den loop der rivieren, of reiken bergstroomen los en begraven woningen in de diepte. Het diep in het Alpengebergte gelegen Veltlindal met deszelfs takken is aan deze rampen het meeste blootgesteld. Vooral wordt aldaar de gemeente Sondrio, in het district Tirano, met verdelging bedreigd. De zeereigenaardige, uit krijt en zandsteen zamengestelde lagen van den berg Conto, waarop het dorp ingeplogen wordt, zijn door het onophoudelijk neêrdalende smeltwater allengs geheel losgemaakt, en in den nacht van den 22sten op den 23sten maart begonnen in het bed van de, het dal vernaauwende beek Rivellone, neder te zakken. Deze daardoor in haren loop gestoord, kaarde haren met brokstukken en bouwvallen gezwollen waterstroom meldra tegen het dorp zelf, ondermijnde de wallmuren, vernielde de aanbijgelegen huizen en bedekte met medegevoerden steen en puin een groot gedeelte van het dorp. De bergafstorting, in hare beweging met de langzame maar onophoudelijke afdaling van de lava overeenkomende, naderde den 23sten maart nog voort en dreigde binnen kort de geheele plaats te bedelven, zonder dat menschelijke hulp er iets tegen vermogt. De bewoners ten getale van 342, verlaten het reeds bedolven of nog bedreigde gedeelte der plaats, en zullen spoedig de geheele gemeente moeten ontruimen. Tegen de kerk, die in het midden van het dorp is gelegen, was de aandrang zoo geweldig, dat niet eens de daarin voorhanden voorwerpen zijn kunnen gered worden. De schoone en welbebouwde velden rondom het dorp zijn in eene woestijn verkeerd; weldra zal Stazzano een verlaten plek wezen. Voor eenigen stond op dezelfde plaats het schoone vlek Tonolo. Dit ging met deszelfs bewoners te gronde door hetzelfde ongelijk, 't welk thans het op deszelfs puin gebouwde Stazzano bedreigt, naardien toen, even als thans, de door een bergval gezwol-

lene Rivalone-beek Toseto vernielde. Het is niet onmogelijk, dat de nakomelingen der verdreven bewoners van Stazzano, op dezelfde plaats eene derde proef wagen, om de vernielende magt van den afstortenden berg te trotseren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den April.

Z. M. de Koning van Beijeren is den 14den, onder het gejuich der bewoners van Munchen, van zijne reize naar Griekenland, in zijne hoofdstad terug gekeerd. De geheele stad was in beweging wegens de blijde terugkomst van den monarch; alle huizen, voornal die waarlangs Z. M. komen moest, waren met vlaggen en de straten met groen versierd. De leden der koninklijke familie waren den vorst te gemoet gereden, gelijk reeds vroeger eene deputatie der stedelijke regering, om hoogstdenzelve te begroeten. Ten half vijf ure in namiddag kwam de koning nabij de stad en deed zijn' intogt in een' open wagen met de Koningin aan zijne zijde, onder het gelui der klokken en het geschal der muzijk, hetwelk door het gejuich des volks nog verdoofd werd. Op het Koninklijk slot werd Z. M. door den Kroonprins, de verdere Prinsen en de hooge staatsambtenaren ontvangen. Vele duizende menschen bedekten het slotplein, om den geliefden monarch te begroeten, die des avonds nog de voornaamste straten der stad zoude doorrijden, om hare verlichtingen te zien.

— Blijkens het militair jaarboekje van het Koningrijk Beijeren, voor het jaar 1836, telt de Beijersche armee tegenwoordig één veldmaarschalk, 2 generaals, 17 luitenant-generaals, 29 generaal-majoors, 42 kolonels, 42 luitenant-kolonels, 79 majoors, 298 kapiteins, 51 ritmeesters, 346 1ste luitenants en 514 2de luitenants in werkelijke dienst. Het leger bestaat, behalve de lijfgarde, uit 16 regimenten infanterie van linie, 4 jager-bataillons, 2 regimenten kurassiers, 6 chevaux-legers, en 2 regimenten artillerie, voorts het korps der genie, 5 technische kompagnien, 2 garnizoens-kompagnien en het korps der gendarmerie. De eerste militaire ridderorde is die van *Maximiliaan-Joseph*, waarvan de Koning grootmeester is, en waarvan in het Beijersche leger thans één grootkruis, 3 kommandeurs en 66 ridders zijn; voorts heeft men nog het militair gezondheids-eerteeken, dat van verdiensten, en dat wegens het bijwonen der veldtogten van 1813 en 1814. De Koning heeft drie generaal- en zeven vleugel-adjudanten.

— Te Smyrna had men den 20sten Maart berigten uit Syrie tot in het begin dier maand ontvangen, volgens welke de toestand daar te lande nog dezelfde was. *Ibrahim* had met schending van de wetten der Moslims, in den omtrek van Aleppo, de moskee eens dorps, gedurende den tijd des gebeds, laten omringen en alle voor de krijgsdienst geschikte manschappen, met geweld, twee aan twee gebonden, laten wegvoeren. Deze tegen alle wetten des korans aanstuitende gewelddadigheid heeft in Aleppo een' diepen indruk gemaakt, hoor dezelfde tegenstaande blijft men op dezelfde wijs, zelfs in 't binnenste des lands te werk gaan. De moskeeën blijven sedert onbezocht. — De Egyptenaren koesterden nog immer vrees voor de Druzen, die voor een groot deel in ontoegankelijke bergstreken gevlugt, slechts op eene gunstige gelegenheid wachtende waren, om op de troepen van *Ibrahim* aan te vallen; zij zouden zich ook wederom een aantal wapenen hebben weten te verschaffen.

— Uit Konstantinopel wordt van den 23sten Maart gemeld, dat er de week te voren verscheiden Tartaren met gunstige berigten uit het leger van *Reschid*-pacha aan den Taurus waren aangekomen. Het thans had eenen harden winter moeten doorstaan, en gedurende dezelve de, deels kleine bewegingen van sommige door *Ibrahim* opgehitste stammen vergeld. *Reschid* pacha had intusschen aan den sultan de hooge noodzakelijkheid voorgehouden, om de beide plaatsen Bagdad en Bassorah in goeden verdedigbaren staat tegen *Ibrahim* te doen brengen, moest dit tot elken prijs, 't zij door verraad of geweld, ten einde gunstige voorwaarden te kunnen maken. Zoo men verzekerde zou de sultan aan *Reschid* in last gegeven hebben, om onderhandelingen met de Engelschen te openen voor de uitvoering van een reeds vastgesteld verdedigingsplan. Het noodige krijgsmaterieel zou daartoe uit Engeland komen en door den Perzischen meerbusem den Euphraat opgevoerd worden. Lord *Ponsonby* zou dit plan ondersteunen.

Uit Persie was te Konstantinopel een tartaar met depeches van *Essad-Effendi*, den turkschen gezant, en van den Engelschen gezant aan het hof van Teheran, den heer *Ellis*, aangekomen. De bijzondere door deszelve medegebragte brieven gingen tot het begin van Februarij. Aan den engelschen gezant was het nog niet gelukt het voorgenomen handelverdrag met Persie te sluiten. De russische invloed aan het hof van Teheran was nog steeds zeer groot. De heer *Ellis* zou daarover zeer onvergenoegd zijn en met ongeduld de komst van eenen opvolger afwachten. De turksche gezant bevond zich destijds nog in Erserum; hij had wegens de strenge in die streken heerschende, ongewone koude zijne reis niet kunnen voortzetten. De afgeloopen winter had zich ook op eene gedachte wijze in Persie en Armenie, en tot zelfs aan den Indus doen gevoelen, en zou bijna zooveel slagtoffers als de pest en cholera hebben gemaakt. Zeer veel vee was verloren gegaan; bij Erzerum zou een kadi met een aanzienlijk gevolg onder de sneeuw zijn begraven geworden.

— Te Weenen den 11den April genoteerd: 5 pCt. 103¼; 4 pCt. 99½; 3 pCt. 75¼; Bankactien 1370.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De beeldhouwer WICHMAN, een verdienstelijk kunstenaar te *Berlijn*, is aldaar, den 9 dezer, in 60jarigen ouderdom overleden.

ENGELAND. — Volgens eene opgave van de *Morning Chronicle* waren er in 1826 te *Londen* 2100 advokaten, en is thans derzelver getal tot 2600 geklommen. — In het Sterrekundig genootschap te *Londen* is den 8sten dezer een brief gelezen van JOHN HERSCHEL van de Kaap *de Goede Hoop*, berigt gevende van de groote pracht, waarmede zich aldaar de Halleysche Komeet vertoont. — Binnen kort zal er te *Londen* verkocht worden een allerkostbaarst handschrift, zijnde de Latijnsche Bijbelvertaling van HIERONYMUS door ALCUINUS, nagezien en geschreven voor en op uitnoodiging van KAREL *den Groote*, en door denzelve voltooid in het jaar 800. ALCUINUS te *York* geboren, (de leermeester van KAREL en de opvoeder van 's keizers zonen) was te hoog bejaard, om naar *Italië* te reizen, en den Keizer, die zich daar bevond, het Handschrift aan te bieden. Hij zond het derhalve aan zijnen vriend en leerling NATHANIËL, die het in de eerste dagen van het jaar 801 bij gelegenheid van het Kroningsfeest den Keizer aanbood. KAREL *de Groote* stelde op dit Handschrift zoo hoogen prijs, dat hij er melding van maakte in zijn testament. Zijn kleinzoon LOTHARIUS, van den troon van *Frankrijk* in een Klooster te *Lotharingen* zijnde gegaan, nam den Bijbel van zijnen grootvader daar mede. In 1576 werd dat klooster ontbonden, en de Benedictijner Monniken, die het Handschrift met grooten eerbied bejegenden, brogten het naar *Grandis Vallis*, nabij *Bazel*. Bij den inval der Fransche troepen in 1793, toen de eigendommen dier abtdij gesequestreerd werden, kwam het eerwaardig stuk aan zekeren Heer BERNOT, Vice-President der Regtbank van *Delemont*, die het in het jaar 1822 aan den tegenwoordigen eigenaar SPEYR-PASSAVANT verkocht heeft. Het Handschrift draagt den volgenden titel: *Biblia Sacra Latina ex versione Sancti* Hieronymi. *Codex membranaceus saeculi VIII, scriptus manu celeberrimi* Alcuini, *Venerabilis* Bedæ *discipuli, et* Carolo Magno *donatus, die quo coronatus fuit.* Het is zeer goed bewaard gebleven en verrijkt met eene titelplaat, met gouden kleuren opgelegd, met vier grootere teekeningen en vier-en-dertig groote voorletters met zinnebeeldige figuren en historische toespelingen versierd.

FRANKRIJK. — Men heeft het plan voorgesteld, om eene algemeene ruiling te doen plaats hebben van alle dubbelde exemplaren van boeken, welke in de openbare Bibliotheken van *Frankrijk* niet alleen, maar ook van andere Staten van *Europa* gevonden worden. Men zegt, dat het voorstel door de Fransche Regering gunstig is aangenomen.

BELGIË. — Men heeft het plan gevormd, om in navolging der Duitsche en Engelsche geleerden, een jaarlijksch Congres van Belgische geleerden te houden, waarvan het eerste op den 1 Augustus te *Luik* plaats hebben en voor 't minst acht dagen duren zal. De Vereeniging zal in zeven afdeelingen gesplitst zijn, elk met drie Secretarissen, en er zijn 83 vragen voorgesteld, welke het onderwerp der verhandelingen zullen uitmaken.

NEDERLANDEN. — In de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* van den 6 dezer wordt eene correspondentie medegedeeld omtrent den beroemden beeldhouwer KESSELS, in den jare 1785 te *Maastricht* geboren, en wiens dood, in het begin der vorige maand te *Rome* voorgevallen, onlangs door ons is aangekondigd. Uit dien brief ontleenen wij, tot lof van onzen verdienstelijken landgenoot, het volgende: » Men kan, zegt de briefschrijver, zonder overdrijving zeggen, dat een kunstenaar als KESSELS zelden of nooit tweemaal in eene eeuw bij een volk te voorschijn komt. Vestigt men de aandacht op zijn laatste kunstgewrocht, de zondvloed, eene groep van drie beelden, dan kan men zeggen, dat sedert MICHEL ANGELO in de Christelijke kunst geen zoo grootsch werk is voortgebragt. Zamenstelling, gevoel voor het schoone en juistheid van vorm verheffen het in den rij der eerste werken van de oude zoo wel als van de nieuwere kunst. Zijn hoofd van den Verlosser is menigvuldige malen herhaald; en de afgietsels daarvan in gyps zijn niet alleen in *Italië*, maar door geheel *Europa* verspreid. Ook de geeseling van *Christus* en de Madonna-kop zijn uitstekende kunstgewrochten. Maar niet alleen in de Christelijke kunst spreidde hij zijn meesterlijk talent ten toon; zijn *Discuswerper*, voor den Hertog *van Devonshire* vervaardigd, toont dat hij de Grieksche kunst niet alleen kende, maar in hare geheele schoonheid en natuurlijke eenvoudigheid begreep, en op eene bewonderenswaardige wijze wist hervoor te brengen. Zonder aan THORWALDSEN de eer van de eerste der levende kunstenaars te willen betwisten, had echter zijn beitel dit beeld niet schooner kunnen voortbrengen, en indien KESSELS niets anders vervaardigd had, zoo zou hem dat beeld alleen eenen onsterfelijken roem hebben moeten verzekeren. Het gedenkteeken voor de te *Rome* overledene Gravin DE CELLES,

in eene der kerken aldaar opgericht, werd hem opgegeven, en alschoon de grenzen der plastische kunst overschrijdende, heeft hij het denkbeeld, 't welk onuitvoerbaar scheen, op eene wijze uitgewerkt, welke zijnen vindingrijken en stouten geest de grootste eer aandoet. Een ander kunstgewrocht van hem is een *Venus*, 't welk naast zijne overige werken, waardiglijk eene plaats bekleedt. Behalve vele andere beeldwerken, modelleerde hij, in zijne uren van uitspanning, dieren met eene waarheid en natuurlijkheid, welke hem als meester, ook in dit gedeelte der kunst, deden kennen." Op deze welverdiende lofspraak, laat de briefschrijver eene minder gepaste aanmerking volgen, dat, namelijk, de Nederlandsche Regering weinig, en in de laatste jaren niets gedaan heeft, om den grooten kunstenaar bij zijn leven te vereeuwigen, en hem tastbaar te verscheppen, tot roem van zijn vaderland; *een land, 't welk geen enkelen beeldhouwer van zulke verdienste kan aanwijzen.* Indien de steller deze laatste woorden in den striktsten zin wil opgevat hebben, dan beteekenen zij niets, na hetgeen vroeger gezegd was, dat een kunstenaar als KESSELS zelden of nooit tweemaal in eene eeuw bij eene natie wordt voortgebragt. Doch bedoelde de schrijver, dat ons land in de laatste jaren, behalve KESSELS, geen uitmuntende beeldhouwers heeft kunnen aanwijzen, dan behelzen zijne woorden eene onwaarheid. Nog niet lang besluit het graf den voortreffelijken Amsterdamschen Beeldhouwer GABRIEL, en nog leeft onder ons de Heer L. ROYEN, wiens uitstekend kunsttalent met dat van de meest beroemde thans levende beeldhouwers kan wedijveren. Overigens is het doel, waarmede de gemelde aanmerking gesteld is, wel te bevroeden, een niet geheel te misprijzen. Maar, zoo men ons het karakter van KESSELS wel heeft doen kennen, dan zou hij de onkiesche wijze, waarop men dat doel tracht te bereiken, niet kunnen goedkeuren. Wij kennen de betrekking, waarin KESSELS tot de Nederlandsche Regering gestaan heeft, niet in de bijzonderheden; maar vinden het vreemd, om geen harder woord te gebruiken, dat onder de opgenoemde kunstgewrochten van den overleden kunstenaar ook niet zijn *Mars* vermeld is, niet lang voor den Belgischen opstand voltooid, en eene bestelling van de Nederlandsche Regering. Zoo in de laatste jaren, van die zijde aan KESSELS geen werk is verschaft, aan wie moet dat geweten worden? Of zou eene Regering, welke van het haar getrouw gebleven gedeelte der natie de grootste lasten en opofferingen vergen, de uiterste krachten uitputten moest, om staande te blijven tegen de overheerschingen der Revolutie, het hebben kunnen verantwoorden, indien zij intusschen te *Rome* beeldwerken had doen vervaardigen, even alsof zij in weelde verkeerde. Neen: zij mogt alleen den Nederlandschen kunstenaar te *Rome* toeroepen: „Wij blijven uw talent hoog waarderen; wij wenschten, voor u en in u voor de kunst, te kunnen voortzetten, wat wij begonnen hebben, en te volvoeren wat wij hadden voorgenomen. Ook voor de Nederlandsche kunst kon het Koningrijk der *Nederlanden* weldadig werken; maar gij ziet, wat de Brusselsche oproermakers hebben te weeg gebragt. Ontvang onze vereering: het overige moet tot betere tijden worden uitgesteld." Dit was alles wat de Regering doen kon, en dit heeft zij gedaan. Deze bedoeling alsdan, lazen wij voor ons in het besluit van onzen geëerbiedigden Koning, waarbij Hoogstdezelve, na den Belgischen opstand, KESSELS tot Ridder van den Nederlandschen Leeuw heeft verheven, en met zoodanige gevoelens werd ook het fraaije afgietsel van het meesterlijk kunstgewrocht van KESSELS, den Discuswerper, in het Museum van het koninklijk Nederlandsch Instituut te *Amsterdam* geplaatst. Er zijn in de laatste tijden zoo vele verwijtingen tegen de Nederlandsche Regering onder het publiek gestrooid, waarin zoo duidelijk eene andere bedoeling, dan die om de waarheid te spreken, doorstraalde, dat men derzelver wederlegging aan het gezond verstand der lezers mogt overlaten. Ook de boven vermelde aanmerking van den briefschrijver uit *Rome* zouden wij der opmerking niet waardig hebben gekeurd, indien dezelve in een minder algemeen verspreid Dagblad was opgenomen, dan de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung*.

De AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 April) waren genoteerd: Wenbel. Schuld 2½ pCt. 57¼, ⅜; ditto 5 pCt. 101⅛; Kansbill. 25/; Amort. Syndikaat 4½ pCt. 98⅜; ditto 3½ pCt. 85⅝; Handelm. 142⅜, 143; Ardoins 85 ⅝ 48⅜, ½; ditto onbep. st. 49 7/16; Uitgest. 17; Pass. 1⅝, 1/16; Differed. 2⅝; Metall. 100⅜; Bras. 8⅞; Colomb. 25 3/16, ½; Peruan. 20 7/16, ⅜.

Publieke Aanbesteding

VAN HET

BOUWEN EENER NIEUWE MEESTOOF,

TE STANDAARBUITEN.

Gaan aanbesteden, op Maandag den 2den Mei 1836, des namiddags, ten drie uren, ten huize en herberge van CORNELIS KOREMANS, aan het zogenaamde *Keertje*, onder de gemeente Standaarbuiten, onder inwachting der Approbatie van Hun E. Gr. Achtbare, de Heeren Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

Aanbesteden:

Het BOUWEN van eene *NIEUWE MEESTOOF*, met dezelfs toebehooren en Leverantie van de daartoe benoodigde Materialen.

Gemelde Meestoof, aan de Rivier *de Mark*, nabij gemelde herberg worden aangewezen, en alzoo zeer geschikt gelegen om de Bouwstoffen te water aan te voeren; terwijl het Bestek en de Teekening, ingevolge welke de Aanbesteding ten huize en herberge voornoemd ter inzage zullen liggen.

Zegt het voort.

ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ, TER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSVLIJT.

PUBLIEKE AANBESTEDING VAN

TIMMER- EN AARDEWERK

EN

VERPACHTING VAN

HOOI- EN WEILANDEN,

voor het Gewas van den Jare 1836, *onder Drimmelen.*

J. GROENEVELDT, Ontvanger der Domeinen van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij enz., woonende te Zevenbergen, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Heere A. BROUWERS, Notaris in het kanton Oosterhout, op de navolgende dagen en plaatsen Besteden en Verpachten, te weten:

Op Vrijdag den 29sten April 1836, des morgens ten *elf* ure, ten huize en herberge van de Wed VAN DRIMMELEN, te Drimmelen, aan de minstaannemenden Besteden:

Het TIMMERWERK aan SLUIZEN, DUIKERS enz. in de Polders *den Dambosch*, *Vrouw van de Moer*, *Ribben* en *Ruimersdijk*; alsmede het OPHOOGEN van KADEN en HERSTELLEN der ZEEBRAKEN in voornoemde Polders, alle onder Drimmelen gelegen.

En op Zaturdag den 30sten April 1836, des morgens ten *negen* ure precies, ten huize van TINDAL op de Markt te Geertruidenberg, aan de meestbiedenden Verpachten:

De HOOI- en WEILANDEN, genaamd *DEN DOMBOSCH*, met de KADE en WEGEN, in de Polders *de Ribben*, *Vrouw van de Moer*, *Princenhoekje* en *Ruimersdijk*, gelegen buiten den Zeedijk van den *Amelia-Polder*, onder Drimmelen.

Het Bestek der Bestedinge ligt van heden af, ter lezing in voornoemde herberg, te Drimmelen, waarvan de aanwijzing daags vóór en op den dag der Bestedinge, in loco zal plaats hebben; te beginnen aan de limite van de Hooge Zwaluwe; terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij den Ontvanger voornoemd en den Opziener ARIE DUBBELMAN, te Hooge Zwaluwe; kennende de Kondities van Verpachting, mede ten kantore van opgemelden Ontvanger, van heden af dagelijks worden gelezen.

Zevenbergen, den 14. April 1836.

De Ontvanger voornoemd,
GROENEVELDT.

VOOR HET RIJK.

Amortisatie-Syndicaat.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

IN HET NOORD-BRABANTSCH.

De Agent van het Domein te Klundert zal, ten overstaan van den Heere Burgemeester der gemeenten Zwaluwe, op den 18. *Mei* 1836, des voormiddags ten *tien* uren, ten huize van CORNELIS BROEREN, te Lage Zwaluwe, publiek Aanbesteden:

1°. Eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN te doen, zoo aan den *Wind-Water-Molen*, als aan *Sluisen*, *Hoofden*, *Bruggen* en *Ruinen* in de Domeinale polders onder de Zwaluwen.

2°. Het ONMAKEN, REPAREREN en ONDERHOUDEN tot 1°. Mei 1837, van alle de *Rijsen*, *Uitwaterkanalen* en *Beschoeiingswerken*, liggende voor de polders onder de Zwaluwen; alsmede het REPAREREN van de *Rijswerken* aan het Zeehoofd te Lage Zwaluwe. En

3°. Het REPAREREN en ONDERHOUDEN van den geheelen *Kaai* en *Strandweg* onder de Lage Zwaluwe, tot 1°. Mei 1837.

Alles onder onderbrevene in de bestekken, zoo ten kantore van den Agent in de Klundert, als ter Secretarieën van de Klundert en op de Hooge Zwaluwe, ter lezing liggende, alwaar tevens nadere onderrigting te bekomen is, bij den Agent voornoemd en bij den Opziener CORNELIS C. VOGEL, te Hooge Zwaluwe en J. EUGTEN te Terheijden, welke laatstgenoemde op den 16 en 17 Mei 1836 de noodige aanwijzing in loco doen zal.

Klundert den 19 *April* 1836.

De Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

Het TIMMERAGTSCHAP van DE MARK en DINTEL zal, op Woensdag den 27sten April 1836, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement van J. DE VOOS, te Oudenbosch, onder nadere goedkeuring, publiek bij inschrijving en opbod Aanbesteden:

Het verrigten van eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN aan de HERDIGTINGSWERKEN van de Rivier *DE MARK* en *DINTEL*, met de Leverantie der daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek en de Condities van Aanbesteding liggen ter visie ten kantore van den Secretaris-Penningmeester op de Vesmarkt te Breda, wijk A. n°. 555, en op het Timmerschagandis, te Dinteloord.

Veritable Rob anti-syphilitique de Laffecteur,

is te bekomen bij J. STRAATMAN, Apothekar te 's-Bosch.

Dat dit middel aan het doel volkomen beantwoordt, kan door de beste getuigschriften van Heeren Doctoren en gebruikers bewezen worden. Brieven *franko*. Prospectus *gratis*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.